

[Formanden.]

Nina Andersen som stedfortræder for Niels Mørk.

Jeg udbeder mig tingets samtykke til at lade det nævnte valg foretage i indeværende møde. Dersom ingen gør indsigelse, betragter jeg samtykket som givet. (Ophold). Det er givet.

De pågældende er herefter valgt.

Uden for dagsordenen giver jeg ordet til det ærede medlem hr. Johan Asmussen, for at han som ordfører for forslagsstillerne kan fremsætte et tidligere anmeldt forslag til folketingsbeslutning.

Ordføreren for forslagsstillerne (Johan Asmussen): Jeg har den ære som ordfører for partiet de uafhængiges folketingsgruppe at fremsætte *forslag til folketingsbeslutning angående sikring af domstolenes uafhængighed m. v.*

Et af fundamenterne i vort demokratiske system er princippet om magtens tredeling, adskillelsen imellem den lovgivende, den udøvende og den dømmende magt, forankret i grundlovens § 3. En af grundpillerne for befolkningens tro på demokratiet er dens tillid til, at domstolene udøver deres virksomhed i fuldkommen uafhængighed af alt andet end lov og ret. For befolkningens tillid til domstolenes uafhængighed er det af afgørende betydning, hvilke garantier lovgivningen yder den enkelte dommer og dermed befolkningen for, at der ikke kan opstå nogen tvivl om, at uafhængigheden er en realitet, også under de mest uforudsete omstændigheder.

Bortset fra reglen i grundlovens § 62 om, at retsplejen stedse skal holdes adskilt fra forvaltningen, indeholder grundloven ingen andre garantier for gennemførelsen af princippet om domstolenes uafhængighed end bestemmelserne i § 64 om, at

„dommerne har i deres kald alene at rette sig efter loven. De kan ikke afsættes uden ved dom, ej heller forflyttes mod deres ønske“ o. s. v.

Professor Poul Andersen har i sin afhandling i „Den danske Rigsdag“, bind 5, peget på faren for dommernes uafhængighed gennem regeringens indflydelse på dommerembedernes besættelse, på forflyttelser og forfremmelser. Men professor Poul Andersen tilføjer — jeg beder om den højtærede formands

tilladelse til at komme med et par korte citater i det følgende —:

„I Danmark er sådanne politiske dommerudnævnelser næppe forekommet i videre udstrækning.“

Der ligger heri visse forbehold, men det er mig magtpåliggende at understrege, at når hele spørgsmålet nu fremdrages af mit parti, er det ikke udsprunget af nogen stillingtagen til, hvorvidt der overhovedet nogen sinde er forekommet politisk begrundede dommerudnævnelser. Det afgørende må være, at denne afhængighed — som også fastslået af Poul Andersen — under det nugældende system er en kendsgerning. Det er noget, der harmonerer så dårligt med vor forfatnings princip om domstolenes uafhængighed af den politiske regering, at en ændring alene af den grund bør gennemføres. Professor Alf Ross giver i sin „Statsret“ fra 1960 udtryk for det samme som Poul Andersen og skriver:

„Det ville derfor, målt ud fra ønsket om at gardere dommernes integritet, være en rimelig tanke at henlægge dommerstandens rekruttering eller i hvert fald forfremmelserne til domstolsorganisationen selv, f. eks. til et „dommerstandens råd“, hvori valgte repræsentanter for domstolsinstanser havde sæde.“

Professor Ross anfører, at dommere ansættes efter samme regler som andre tjenestemænd. Han betegner dette som „en alvorlig lakune i retsværnet for domstolenes integritet“, men tilføjer, at trods denne alvorlige brist

„har dommerudnævnelser kun yderst sjældent givet anledning til kritik, og heri ligger et bevis for, hvor ringe den aktuelle fare for misbrug er her i landet.“

Også heri ligger der tankevækkende forbehold, navnlig i ordene „den aktuelle fare“. Men det, der for mit parti og for mig er det afgørende, er den mulige fare. En effektiv gennemførelse af forfatningens krav om domstolenes uafhængighed kræver, at der overhovedet ikke bliver plads for selv en mulig fare. Der er ingen tvivl om, at der er en stigende interesse i befolkningen for spørgsmålet og for, at den reelle udvælgelse og forfremmelsen af dommere, løftes ud af justitsministerens hænder. Spørgsmålet er jævnlige blevet fremdraget i pressen. Også kyndige jurister både inden for og uden